

REFERAT |KRS| Oppvekststyret (2011-2015) d. 11-06-2013

Mødedato Tirsdag d. 11. juni 2013 kl. 17:00

Mødested Rådhuset

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av protokoll fra oppvekststyrets møte 28.05.13.....	3
Gjennomførte tilsyn i barnehager i Kristiansand i 2012.....	5
Svar på oversendelsesforslag - tidsbruksutvalgets rapport og eventuelle andre tiltak for å redusere k.....	12
Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand.....	20

Punkt 23/13: Godkjenning av protokoll fra oppvekststyrets møte 28.05.13

Bilag

Protokoll Oppvekststyret 28.05.2013

Dato 3. juni 2013
Saksnr.: 201301439-18
Saksbehandler Maren Svenning

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
11.06.2013

Godkjenning av protokoll fra oppvekststyrets møte 28.05.13

Forslag til vedtak

[Oppvekststyret godkjenner oppvekststyrets protokoll av 28.05.13](#)

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Maren Svenning
Utvalgssekretær

Vedlegg:
Oppvekststyrets protokoll av 28.05.13

Punkt 24/13: Gjennomførte tilsyn i barnehager i Kristiansand i 2012

Dato 24. mai 2013
Saksnr.: 201300434-22
Saksbehandler Sissel Engelstad Bakke

Saksgang
Oppvekststyret

Møtedato
11.06.2013

Gjennomførte tilsyn i barnehager i Kristiansand i 2012

Sammendrag

Lov om barnehager (barnehageloven) § 16 omhandler kommunens ansvar for å føre tilsyn med barnehagene. Lovverket stiller noe ulikt krav til drift av ordinære barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager.

Oppvekststyrets vedtak av 22.02.2011 beskriver gjennomføring av tilsynet i vår kommune. Barnehagene rapporterer årlig på web-tilsynet. Det skal gjennomføres 30 stedlige tilsyn pr år i tillegg til at nye barnehager og barnehager ved eierskifte skal ha tilsyn. Uanmeldte tilsyn foretas på etterspørsel.

Det er utarbeidet rutiner og fastlagte skjema for gjennomføringen av de ulike tilsynene.

I 2012 er web-tilsynet besvart av alle barnehager og merknader er rettet opp. Web-rapportene er godkjente og lukket av barnehagemyndigheten.

Det er gjennomført stedlige/temabaserte tilsyn i 24 barnehager (5 kommunale, 8 private og 11 private familiebarnehager). Tilsynet har totalt avdekket 5 avvik og 30 merknader. Avvikene handler om manglende bemanning, brudd på arealnorm og manglende godkjenning av barnehagen. Merknadene dreier seg i hovedsak om mangel på synliggjøring av ny formålsparagraf og forhold knyttet til barnehagens vedtekter; oppsigelsesfrist, foreldrebetaling, manglende leke- og oppholdsareal, eierform, opptakskrets, manglende årsplan.

Når det gjelder temaene som blir spesielt fokusert avdekkes med få unntak et godt og strukturert planleggingsarbeid som i stor grad involverer barn og ansatte i barnehagen. Flere barnehager avdekker mangler både på gode verktøy og rutiner for vurderingsarbeidet. Det avdekkes videre at foreldre er lite involvert både i planleggings- og vurderingsarbeid slik loven legger opp til. (jf. bhg.lovens kap. 4) Det bør videre fokuseres på at tverretatlige team får et innhold og omfang som gir bedre faglig utbytte og større nytte for deltakerne.

Det er foretatt i alt 5 uanmeldte tilsyn på 3 ulike barnehager. Ny oppstartet barnehage hadde ikke nødvendige godkjenningspapirer, men fikk raskt orden på det etter pålegg fra tilsynsmyndigheten. Melding om manglende pedagogisk bemanning, feil rapportering på antall barn og eier som ikke ivaretar sine forpliktelser var andre årsaker til at uanmeldte tilsyn ble foretatt. En eier valgte å legge ned sitt familiebarnehetilbud.

Tilbakemelding etter møtene viser at tilsynet har nytteverdi for involverte parter. Både eiere, ansatte og foreldre opplever møtene som nyttige. Barnehagemyndigheten får verdifull innsikt i hvordan barnehagene arbeider med viktige tema knyttet til lov og rammeplan. Ny viten kan bidra til at fokus på videreutvikling av barnehagene blir mer treffsikkert. Målet er å sikre at Kristiansandsbarnehagen oppleves som en kvalitetsbarnehage både av barn, foreldre og ansatte.

Forslag til vedtak

Saken tas til orientering.

Arild Rekve
oppvekstdirektør

Sissel Engelstad Bakke
rådgiver

Vedlegg:
Ingen vedlegg

Bakgrunn for saken

Tilsyn etter Lov om barnehager.

Lov om barnehager (barnehageloven) § 16 Tilsyn

"Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige og ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering. Vedtak om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen."

Kommunen er ansvarlig for å drive tilsyn med alle barnehager, dvs både ordinære Barnehager, familiebarnehager og åpne barnehager. Det stilles noe ulikt krav til de ulike tilbudene. (jf. Lov om barnehager)

Barnehage: (Ved barns opphold i barnehage over 6 timer pr dag)

- Loven angir en anbefalt norm for barnehagens leke- og oppholdsareal som er 4 m² for barn over 3 år og 5,3 m² for barn under 3 år.
- Pedagogisk bemanning er fastsatt til minimum 1 førskolelærer pr 14 – 18 barn over 3 år, og 1 førskolelærer pr 7 – 9 barn under 3 år

Familiebarnehage:

- Tilbudet organiseres i et privat hjem.
- En assistent kan ha ansvar for inntil 5 barn der flertallet av barna er over 3 år. Er flertallet under 3 år, må antallet reduseres.
- I en familiebarnehage kan det være maksimalt 10 barn.
- En førskolelærer kan maksimalt ha ansvar for veiledning til 30 barn. (En familiebarnehage med 5 barn får pedagogisk veiledning i 6,25 timer pr uke)

Åpen barnehage:

- Et pedagogisk lavterskel tilbud til barn i følge med voksne
- Barn og foreldre kommer når de ønsker innenfor åpningstiden som oftest er maks 6 timer pr dag. (Ikke tildelt plass)
- Rekrutteringsarena til ordinære barnehager

- Bemanningen vurderes ut fra et forsvarlighetshensyn

Lov om barnehager sier at kommunen skal føre tilsyn med alle barnehager i kommunen. Den utdyper imidlertid ikke hvordan tilsynet skal gjennomføres. Oppvekststyret har vedtatt hvordan tilsynet skal utføres, og administrasjonen har utarbeidet rutiner for gjennomføring av de ulike tilsyn.

I Oppvekststyrets møte 22.02.2011 ble flg. vedtatt:

1. Alle barnehager rapporterer en gang pr. år ved nettbasert løsning.
2. Det gjennomføres 30 stedlige tilsyn pr. år fordelt på kommunale barnehager, private barnehager, private familiebarnehager og åpne barnehager.
3. Nye private og kommunale barnehager og barnehager ved eierskifte, får tilsynsbesøk i løpet av første etableringsår og spesiell oppfølging påfølgende år. Tilsynet utføres med personlig oppmøte. Barnehagedirektørens (nå Oppvekstdirektørens) representant skal gjennomføre samtale med eier, ansatte og foreldrerepresentant for å kvalitetssikre tilsynet.
4. Uanmeldt tilsynsbesøk foretas etter behov, evt. ved klager, tips og ved manglende oppfølging innen økonomi, opptak eller annen rapportering.
5. Oppvekstdirektøren rapporterer årlig til Oppvekststyret på gjennomført tilsyn i barnehagene i Kristiansand.

Rutinebeskrivelse for gjennomføring av tilsyn:

Web-basert tilsyn:

- Alle barnehager rapporterer via web på barnehagetilsyn.no om barnehagen tilfredsstiller de formelle krav som barnehageloven setter. Barnehagene må vedlegge årsplan og vedtekter.
- Får man merknad, blir barnehagen varslet via systemet og retter opp dette og skriver en forklaring i merknadsfeltet.
- Når alle merknader/avvik er godkjent av tilsynsmyndigheten, godkjennes selve rapporten, og årets rapportering blir lukket.
- Det sendes i tillegg en papirutgave til barnehagemyndigheten undertegnet av alle medlemmene i samarbeidsutvalget (styrer, eier, foreldre og ansattes representanter)

Ved et ordinært stedlig tilsyn følges følgende rutiner:

- 3 uker før selve tilsynet gjennomføres sendes det ut brev til barnehagen om tilsynsmøte. Barnehagen bes om å sende brevet til foreldrerepresentantene. Barnehagen blir her gjort oppmerksom på hvem tilsynsmyndigheten ønsker å møte (styrer, eier, ansattes representant og foreldrerepresentant i Samarbeidsutvalget) samt at det møter 2 personer fra tilsynsmyndigheten (leder og sekretær). Det gis videre informasjon om hva det ønskes informasjon om, og barnehagen blir bedt om å sende inn en rapport på bestemte tema før tilsynsmøtet.
- Forberedelse til møtet:
 - Fra barnehagen:
 - Det utarbeides en kort rapport på hvordan barnehagen arbeider med bestemte tema
 - Fra tilsynsmyndigheten:
 - Gjennomgang av innsendt tilsynsrapport på web
 - Gjennomgang av godkjenning og vedtekter
 - Gjennomgang av årsplan
 - Gjennomgang av barnehagens på forhånd innsendte rapport
- Gjennomføring av tilsynsmøtet:
 - Gjennomgang av tilsynsrapport tilsendt på web
 - Gjennomgang av temaene som denne gang har vært konsentrert om:

- Barnehagens rutiner for planlegging, jf. rammeplanens kap. 4.1
- Vurdering av barnehagens innhold og oppgaver, jf. rammeplanens kap. 4.3
- Barnehagens deltakelse i det tverretatlige samarbeidet, jf. rammeplanens kap. 5
 - Det legges vekt på at alle i møtet får uttale seg om de ulike temaene
 - Møtet oppsummeres med en evaluering av selve tilsynsmøtet, og det avtales videre oppfølging
- I etterkant av tilsynsmøtet gjøres det følgende arbeid:
 - Fra barnehagen: Den enkelte deltaker bes om å fylle ut et fastlagt skjema for egevaluering på ovennevnte tema. Styrer sender samlet egenvurderingsskjema til tilsynsmyndigheten.
 - Fra tilsynsmyndigheten: Det skrives en oppsummering etter tilsynsmøtet.
- Barnehagens egevaluering samt tilsynsmyndighetens oppsummering danner grunnlag for tilsynsrapporten som sendes barnehagen. Tilsynsmyndigheten sier noe om det eventuelt er avdekket avvik eller merknader, samt gir en generell tilbakemelding på hvilket inntrykk en sitter igjen med av barnehagens arbeid.
 - Avvik blir brukt der barnehagedriften ikke fyller barnehagelovens krav på det enkelte tilsynspunkt.
 - Merknad blir brukt der lovens krav ikke er spesifikke, men der manglende retting etter hvert kan utvikle seg til avvik. Dette omfatter også de punkt der eiers tilbakemelding er uklar i forhold til eksisterende godkjenning eller til loven.
- Dersom det i rapporten avdekkes avvik eller merknader får barnehagen en frist for å gi tilbakemelding på hvordan de vil rette opp forholdene.

Ved uanmeldte/ikke varslede tilsyn gjøres følgende:

- På bakgrunn av henvendelser fra foreldre, ansatte eller andre om uforsvarlige forhold i barnehagen i h.h.t. barnehageloven foretas det tilsyn snarest mulig.
- Etter et slikt tilsynsbesøk skrives det en kort rapport. Barnehagen får en frist for å rette opp forholdene.

Tilsynet i 2012:

Web-basert tilsyn:

Kommunale barnehager: 31 barnehager har levert rapport og det ble gitt 28 merknader. Merknadene går i hovedsak på barnehagens leke- og oppholdsareal på uteområdet og om pedagogiske ledere har godkjent utdanning. Alle merknadene er besvart og tilsynsrapportene er lukket.

Private barnehager: 51 barnehager har levert rapport og det ble gitt 58 merknader. Disse handler i hovedsak om barnehagens godkjente leke- og oppholdsareal inne, barnehagenes uteområder, uklarheter i f.t. samarbeidsutvalget og om pedagogiske ledere har godkjent utdanning. Merknader er besvart og tilsynsrapportene er lukket.

Familiebarnehager:

- Private familiebarnehager: 40 familiebarnehager har levert rapport og det ble gitt 60 merknader.
- Kommunale familiebarnehager: 5 familiebarnehager har levert rapport, og det ble gitt 3 merknader.

Merknadene er hovedsakelig knyttet til uklarheter i f.t. samarbeidsutvalget og at antall barn som oppgis ikke stemmer med antall barn de er godkjent for. Merknader er besvart og tilsynsrapportene er lukket.

Åpne barnehager: 11 åpne barnehager har fått 3 merknader – reservasjon mot å ta imot studenter fra førskolelærerutdanninga. Merknader er besvart og tilsynsrapportene er lukket.

Temabasert/stedlig tilsyn:

I løpet av 2012 har alle barnehager i Kristiansand kommune levert web-basert tilsyn, og alle er blitt lukket. Det har vært gjennomført 24 temabaserte, stedlige tilsyn; 5 kommunale, 8 private og 11 private familiebarnehager.

Barnehager	Avvik	Merknader
5 kommunale barnehager	0	0
8 private barnehager	3	17
11 private familiebarnehager	2	13
Totalt	5	30

Avvikene dreier seg om bemanningsnorm (jf. forskrift om familiebarnehager §5 og bhg.lovens § 18), avvik i forhold til barnehagens vedtektsfestede arealnorm (jf. merknader til kap. IV § 10), manglende godkjenning av barnehagen (jf. bhg.lovens § 10)

Merknadene handler i stor grad om forhold knyttet til barnehagens vedtekter. Det gjelder forhold som:

- Synliggjøring av ny formålsparagraf innført fra 01.08.2010 (jf. bhg.lovens § 1 og merknader til bhg.lovens § 7, 1.ledd)
- Barnehagen tar inn turpenger i tillegg til ordinær foreldrebetaling (jf. Forskrift om foreldrebetaling i barnehager § 1 og skriv fra Kunnskapsdepartementet av 25.10.2007)
- Oppsigelsesfrist og foreldrebetaling (jf. bhg.lovens § 7)
- Manglende leke- og oppholdsareal (jf. bhg.lovens § 7)
- Eierform
- Opptakskrets (jf. bhg.lovens § 7)
- Mangler årsplan (jf. rammeplanen kap 4, pkt 4,1)

Uanmeldte tilsyn:

Det er i løpet av 2012 utført 5 uanmeldte tilsyn i barnehagene: 1 privat barnehage og 2 private familiebarnehager.

Forhold som har ført til uanmeldt tilsyn er

- manglende godkjenning av nyåpnet barnehage der det fortsatt pågikk arbeider for ferdigstilling både inne og ute (jf. bhg.lovens § 10)
- manglende pedagogisk personale (jf. bhg.lovens § 7)
- feil rapportering på antall barn (jf. Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke – kommunale barnehager)
- eier av barnehagen ivaretar ikke sine forpliktelser (jf. bhg.lovens § 7)

Resultat:

Innen kort tid etter uanmeldt tilsyn skaffet eier de nødvendige vedtak slik at barnehagen fortsatt kunne være i drift.

Som følge av flere uanmeldte tilsyn valgte en eier å legge ned driften av familiebarnehagen

Barnehagemyndighetens vurdering etter gjennomført tilsyn i 2012:

Web-tilsynet:

Barnehagene følger opp web-tilsynet og svarer innenfor oppsatte tidsfrister. Merknader følges opp og sakene er lukket.

Temabasert/stedlig tilsyn:

Det generelle inntrykket etter tilsynsmøter i 2012 er at barnehagene er stolte over å vise fram sine barnehager. Mange barnehager arbeider godt og systematisk med planleggingsarbeid. De fleste involverer hele personalet i planleggingsarbeidet og mange er opptatt av barns medvirkning.

En del barnehager har også gode rutiner og metoder for vurdering, mens flere har et forbedringspotensiale her. Barnehagene må i større grad vektlegge refleksjonsarbeid omkring egen praksis. I tillegg bør vurderingsarbeidet være mer systematisk. Rammeplanen beskriver vurderingsarbeid i barnehagen på følgende måte: *«Barnehagens arbeid skal vurderes, det vil si beskrives, analyseres og fortolkes i forhold til kriterier gitt i barnehageloven, rammeplanen og eventuelle lokale retningslinjer og planer.»* Vurderingen skal skje i forståelse med foreldrene og personalgruppen, og barnas erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget. Barnehagen skal imidlertid normalt ikke vurdere måloppnåelse hos enkeltbarn i forhold til gitte kriterier. Systematisk vurderingsarbeid er vesentlig som grunnlag for å utvikle barnehagen som en lærende organisasjon.

De fleste deltar i tverretattlig samarbeidsmøter og er klar over sitt ansvar i forhold til opplysningsplikt til sosial- og barnevernstjeneste (jf. §§ 21 og 22 i barnehageloven). Barnehagene gir imidlertid tilbakemeldinger på at de ønsker en bedre utnyttelse og praksis på møter i tverretattlige team.

Fokuset framover hos ovennevnte barnehager bør være på vurderingsarbeid og hvordan oppfylle barnehagelovens kap 2 «Barns og foreldres medvirkning». I tillegg bør det legges til rette for bedre og mer effektiv bruk av ressurser som brukes i forbindelse med samarbeidsforumet «tverretattlige team».

Tilsynsmøtene har i stor grad vært preget av å være en utviklingssamtale/veiledning til barnehageeier, ansatte og foreldre. Målet med temabasert tilsyn er at samtalene skal bidra til refleksjon, videreutvikling og stadig bedre kvalitet på barnehagetilbudet som gis. Det oppleves som at private eiere, spesielt eiere av familiebarnehager, blir mer klar over sine plikter som eier av en barnehage i h.h.t. lovens bestemmelser. Foreldrerepresentanter uttrykker at de etter tilsynsmøte har fått større forståelse for sin rolle i samarbeidsutvalget. Tilsynsmøtene gir barnehagemyndigheten muligheter for bedre kjennskap til og oversikt over kommunens barnehagetilbud. Det er et mål at gjennomførte tilsyn bidrar til økt oppmerksomhet omkring arbeid med viktige tema, som igjen kan bidra til en enda bedre kvalitet på barnehagetilbudet i Kristiansandsbarnehagen.

Punkt 25/13: Svar på oversendelsesforslag - tidsbruksutvalgets rapport og eventuelle andre tiltak for å redusere lærernes byrder

Bilag

Vedtak FORMAN, 21082013, Sak 72/13, Svar på oversendelsesforslag - tidsbruksutvalgets rapport og eventuelle andre tiltak for å redusere lærernes byrder

Dato 31. mai 2013
Saksnr.: 201305012-1
Saksbehandler Gerd Inger Haugland

Saksgang
Oppvekststyret
Formannskapet

Møtedato
11.06.2013

Svar på oversendelsesforslag - tidsbruksutvalgets rapport og eventuelle andre tiltak for å redusere lærernes byrder

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av bystyresak 138/12 – Kvalitets- og utviklingsmelding for skolen i Kristiansand 2012, vedtok bystyret bl.a. følgende to oversendelsesforslag:

Oversendelsesforslag nr.2: Bystyret ber om at oppvekststyret gis en orientering om iverksetting av tiltak foreslått i tidsbruksutvalgets rapport (KD 2009), og eventuelle andre tiltak for å redusere lærernes administrative byrder.

Oversendelsesforslag nr.4: Bystyret ber administrasjonen vurdere i hvilken grad byråkratiseringen kan reduseres og dermed styrke lærernes tid til kjerneoppgaver.

Oppvekstdirektøren presenterer i saken her først hovedpunktene i Tidsbruksutvalgets rapport. Tiltakene som foreslås varierer fra de enkle og banale til store og kostnadskrevende.

Fra tiltak staten i hovedsak må ta ansvaret for, til tiltak som i hovedsak kan løses på den enkelte skole. Flere av tiltakene må man kunne se i sammenheng. For eksempel henger godt læringsarbeid sammen med lærerens evne til å utøve god klasseledelse.

Deretter presenteres sektorens tiltak. En hovedkonklusjon i tidsbruksutvalgets rapport er at det dreier seg om ledelse på alle nivå. Lokalt er skoleleder sentral og blir den som må gis arbeidsvilkår, kompetanse og rom til å lede skolen slik at han/hun kan legge til rette for, lede og veilede lærer til å gjøre jobben sin innenfor arbeidstiden.

Det dreier seg om å skape en organisasjon som støtter opp om skolens kjernevirksomhet. Det at skoleeier har fokus på dette, er en kvalitetssikring i forhold til skolelederes og lærers arbeidstidsbruk.

Det er iverksatt tiltak innen følgende områder: Skoleeiers bistand til skolene for å tilrettelegge for effektiv ressursutnyttelse, lærerutdanning og kompetanseutvikling, mindre dokumentasjon, andre yrkesgrupper inn i skolen, andre tiltak og til slutt FLIK-satsningen (som – som kjent – pågår).

Nye tiltak: Oppvekstdirektøren har bestemt at det kommunale felles kartleggingssystemet skal gjennomgås for eventuelt å redusere omfanget.

Oppvekstdirektøren arbeider for at skoler og barnehager blir lærende organisasjoner og bruker hverandres kompetanse inn i egen enhet. Dette for å redusere omfang og tidsbruk i forhold til effektivisering av praksis, rutiner og standarder. Bl.a. pågår det arbeid med fellesstandarder for overgang barnehage – skole.

Konklusjon:

Oppvekstdirektøren viser til den store satsingen på FLIK og anbefaler derfor at det ikke iverksettes tiltak utover de som er nevnt i saksfremstillingen.

Forslag til vedtak

1. Saken tas til orientering

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Stein E Haartveit
Rådgiver

Vedlegg:
Ingen

Bakgrunn for saken

1. BYSTYRETS OPPDRAG:

Bystyresak 138/12 – Kvalitets- og utviklingsmelding for skolen i Kristiansand 2012.

Oversendelsesforslag nr.2: Bystyret ber om at oppvekststyret gis en orientering om iverksetting av tiltak foreslått i tidsbruksutvalgets rapport (KD 2009), og eventuelle andre tiltak for å redusere lærernes administrative byrder.

Oversendelsesforslag nr.4: Bystyret ber administrasjonen vurdere i hvilken grad byråkratiseringen kan reduseres og dermed styrke lærernes tid til kjerneoppgaver.

2. FRA TIDSRUKSUTVALGETS RAPPORT

I presentasjonen av rapporten fra utvalget er det tatt med punktvis innholdet i de mest sentrale kapitlene.

Gjennomgang av forskning og undersøkelser i kapittel 3.3 og 3.4 viser at lærerne ønsker å bruke mer av sin tid på følgende oppgaver:

- undervisningsrelaterte oppgaver
- faglig oppfølging av elevene
- faglige møter
- kompetanseutvikling

Gjennomgang av forskning og undersøkelser i kapittel 3.3 og 3.4 viser videre at mange oppgaver som lærerne i dag utfører i skolen og som ikke kan knyttes direkte opp til lærernes kjerneoppgaver, tar for stor del av lærernes tid. Disse oppgavene er:

- konfliktløsning, holde ro og orden og starte opp undervisningen
- fellesmøter på skolen (Rene informasjonsmøter, møter angående samarbeid om adm. og organisatoriske oppgaver.)
- dokumentasjon rundt enkeltelever
- lokalt læreplanarbeid
- oppfølging av og kontakt med enkeltelever
- rapportering til skoleeier og skoleledelse
- kontakt med foreldre/foresatte og kontakt med enkeltelever utenom undervisningen
- praktiske oppgaver

Samtidig peker utvalget (under kapitlet forskning og undersøkelser om lærernes oppgaver og tidsbruk), på at det er store variasjoner i lærernes tidsbruk, både innenfor hver enkelt skole og mellom skoler. Forskerne peker på at det meste av variasjonene i tidsbruk finnes mellom lærere. Det pekes videre på at forskjellene i liten grad kan forklares med forskjeller i ressurser. Dog antydes det at store skoler i noen grad drar fordeler av arbeidsdeling og spesialisering (stordriftsfordeler).

På følgende områder legges det frem forslag til tiltak:

Under overskriften; fokus på kjerneoppgaver:

- Fellesmøter på skolen
- Konfliktløsning og uro i klassen
- Oppfølging av enkeltelever
- Hjem- skole-samarbeidet og samarbeid med elevene
- Læreplanarbeid
- Krav til kartlegging og dokumentasjon
- Arbeidsårets lengde
- Kompetanseutvikling

Under overskriften; oppgaver som andre yrkesgrupper kan ivareta, eller der lærerne ønsker avlastning:

Oppgaver andre yrkesgrupper kan avlaste lærerne med:

- omsorg for enkeltelever
- konfliktløsning mellom elever
- oppfølging av elever med spesielle behov
- inspeksjon
- kopiering

Disse oppgavene kan utføres av:

- fagpersoner knyttet til elever med særskilte behov som
 - barnevernspedagoger/miljøarbeidere
 - helsefaglig personell som helsesøster og fysioterapeut
 - assistenter /fagarbeidere
- kontoradministrativt personale
- teknisk personale

Under overskriften; nasjonale myndigheters rolle:

- Statlige handlingsplaner og strategier
- Tilsyn
- Opplæringsloven
- Ny lærerutdanning

Under overskriften; rollen til skoleeier og skoleleder:

- Nasjonalt utdanningstilbud for rektorer. (God ledelse avgjørende for lærernes bruk av tid.)
- System for kvalitetsvurdering. (Ta tak i de rette tingene.)
- Kommunal organisering og skolefaglig kompetanse. (Faglig støtteapparat for skolene/lærerne.)
- Medbestemmelse og organisasjonsutvikling

Utvalget oppsummerer tiltakene slik:

Mange av *Tidsbrukutvalgets* foreslåtte tiltak er rettet mot forbedring av prosesser, implementering og oppfølging av eksisterende regelverk, samt gjenbruk av beste praksis på alle nivåer i grunnskolen. Dette vil medføre endringer av rutiner, prosesser og arbeidsmåter, men må ses på som en integrert del av det løpende evaluerings- og forbedringsarbeidet som skjer i skoleverket. Disse tiltakene krever ikke økte ressurser, og vil over tid gi effektiviseringsgevinster.

Tidsbrukutvalget foreslår flere tiltak som vil redusere det totale omfanget av rapportering og dokumentasjon, og dermed frigjøre ressurser i skolen. Dette gjelder forslag om å tydeliggjøre nasjonale krav til kartlegging og dokumentasjon generelt (herunder presisere hva som er tilstrekkelig vurderingsdokumentasjon) og tilbakeholdenhet med kommunale krav utover de nasjonale kravene.

Tidsbrukutvalget har også pekt på at dagens lov- og forskriftsverk som regulerer grunnskolen, er svært omfattende og gir stort rom for ulike fortolkninger. Konsekvensene er blant annet at det på alle nivåer brukes mye tid på å finne fram i regelverket, og på å tolke de ulike bestemmelsene.

Tidsbrukutvalget foreslår derfor flere tiltak som skal forenkle og tydeliggjøre regelverket, og øke kunnskapen om regelverket hos de ulike aktørene. (utarbeidelse av veiledere (herunder samtidig utsendelse av veiledere til nye forskrifter), gjennomgang av lov- og regelverk med sikte på å gjøre det enklere, tydeligere og lettere tilgjengelig m.m.) Dersom tiltakene gjennomføres, vil det redusere tidsbruken knyttet til regelverket, og frigjøre ressurser blant annet for lærerne.

Gjennomføring av reformer og statlige handlingsplaner legger beslag på betydelige tidsressurser i grunnskolen. *Tidsbrukutvalget* foreslår at antallet slike initiativer reduseres, og at det gjennomføres grundige konsekvensvurderinger for tidsbruken i skolen før nye reformer og planer vedtas.

Tiltak som har klare økonomiske konsekvenser:

Tidsbrukutvalget foreslår tre tiltak som vil kreve vesentlige offentlige bevilgninger

- etterutdanning av lærere
- økt voksentetthet
- økt bruk av andre yrkesgrupper i skolen

Størrelsen på de budsjettmessige konsekvensene vil avhenge av hvordan de ulike tiltakene dimensjoneres.

3. KOMMENTARER:

Tiltakene som foreslås varierer fra de enkle og banale til store og kostnadskrevende. Fra tiltak staten i hovedsak må ta ansvaret for, til tiltak som i hovedsak kan løses på den enkelte skole. Flere av tiltakene må man kunne se i sammenheng. For eksempel henger godt læringsarbeid sammen med lærerens evne til å utøve god klasseledelse.

4. OPPVEKSTSEKTORENS TILTAK:

4.1 Innledning

TBUV (*Tidsbrukutvalget*) har foreslått tiltak på alle nivå som til sist får konsekvens for lærers arbeid i klasserommet. Alt henger sammen. Hovedkonklusjon er at det dreier seg om ledelse på alle nivå.

Skoleleder er her sentral og blir den som må gi arbeidsvilkår, kompetanse og rom til å lede skolen slik at han/hun kan legge til rette for, lede og veilede lærer til å gjøre jobben sin innenfor arbeidstiden. Skoleeier har ansvaret for å gi skolelederne etter- og videreutdanning som kvalifiserer dem i rollen som skoleleder.

Det dreier seg om å skape en organisasjon som støtter opp om skolens kjernevirksomhet. Det at skoleeier har fokus på dette, er en kvalitetssikring i forhold til skolelederes og lærers arbeidstidsbruk.

4.2 Sektorens iverksatte tiltak

Flere av disse tiltakene ble iverksatt før TBUV sin rapport, men er tiltak som anbefales i rapporten.

Hvordan Kristiansand kommune som skoleeier bistår skolene og tilrettelegger for effektiv ressursutnyttelse.

- 3-nivåkommune: Skoleeier sørger for nødvendig kompetanse på kommunenivå. Letter arbeid for rektor i forhold til personalarbeid, økonomi, lover og forskrifter, arbeid med minoritets-språklige, HMS-arbeid. Dette er både en kvalitetssikring og tidsbesparende.
- Lederopplæring for nye ledere: gir nye ledere oversikt og kunnskap om den jobben som skal gjøres. Ny leder trenger ikke bruke mye tid på å "lete" seg fram selv. Kan større grad ha fokus på tilrettelegging for lærer og det som skjer i klasserommet.
- Nasjonal leder-utdanning. Kunnskap om organisasjonsutvikling, personalledelse og ledelse av utviklingsprosesser er viktig i arbeid med disponering av arbeidstid og oppgaver for lærer.
- Lage oversikt over lover og forskrifter som regulerer skolens virksomhet. Roy Viken sitt arbeid våren 2012 gir skoleleder hjelp til å få oversikt. Rektor trenger ikke lete seg fram i dette selv. Dette er både en kvalitetssikring og tidsbesparende.
- Oppvekstdirektørens stab "siler" forespørsler og henvendelse til skolene.
- Overganger mellom barnehage og skole: Felles rutiner er på plass med viktige datoer og ansvarsbeskrivelser.
- Nye 1.klassinger: Oversikt med viktige datoer og ansvarsbeskrivelse foreligger.
- Fagoppfølging: Oppvekstdirektøren besøker alle skolene for å se på ulike sider av skolens pedagogiske utviklingsarbeid. Dette setter fokus på lærernes kjerneoppgaver også hos ledelsen.

Lærerutdanning og kompetanseutvikling:

Sentrale tiltak:

- "Kompetanse for kvalitet." Statlig satsing på videreutdanning av lærere. 6 plasser dette året.
- Mentorordning: Nye lærere får veiledning i forhold til å utøve sin jobb som lærer. Bruk av tiden er her sentralt.

Lokale tiltak

- Pedagogisk senter som gir etterutdanning innenfor statlige og lokale satsingsområder
- En omfattende skolering knyttet til St.meld. nr. 12 angående u-trinnet og i samarbeid med bl.a. UiA.
- En omfattende læringsmiljø-satsing gjennom FLIK-prosjektet.

Mindre dokumentasjon:

- Felles kartlegging for skolene. Kvalitetssikring og tidsbesparende.
- Organisering av skolenes støttefunksjoner. Måten PPT er organisert på gir et mindre byråkrati i forhold til hjelp til enkeltelever og grupper. PP-rådgiverne er også veiledere. Dette gir lærerne støtte og hjelp i direkte arbeid med elever uten mye dokumentasjon.
- Reduksjon i krav til rapportering på IOP for enkeltelever. Fra 2 til 1 gang pr. år. Tiltaket er fulgt opp i lovforslag.

Andre yrkesgrupper inn i skolen:

- Bruk av fagarbeidere i skolen. Fra 1997 har fagarbeidere hatt en viktig rolle i Kr.sand-skolen. De ivaretar flere av de oppgavene som TBUV rapport sier at lærere melder om at de bruker tiden på.

Andre tiltak:

- Oppvekstdirektøren har igangsatt standard for hjem-skole samarbeid og felles ordensreglement.
- Det er laget felles rutiner og standarder knyttet til §9 a og internkontrollsystemet.
- Det pågår arbeid med å lage felles rutiner for overgang mellom de ulike hovedtrinnene i utdanningsløpet 0 – 16 år.
- Felles arbeid med fokus på skoleleder som pedagogisk leder og som hovedansvarlig og pådriver for enhetens pedagogiske utviklingsarbeid.

FLIK (forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand).

FLIK- satsingen vil også bidra til å styrke lærernes tid til kjerneoppgavene. Hele satsningen er innrettet mot nettopp disse oppgavene. I selve satsningen har skoleeier og enhetsleder et spesielt ansvar for å lage gode praktiske og administrative rammer og tilrettelegge for et godt pedagogisk utviklings- og læringsarbeid. I denne satsingen ligger bl.a. bruk av «onsdagstiden» (skolenes kompetansehevingstid). I tillegg har oppvekstdirektøren dedikert alle ledersamlingene for enhetslederne inn mot det pågående læringsmiljøarbeidet.

4.3 Nye tiltak

Oppvekstdirektøren har bestemt at det kommunale felles kartleggingssystemet skal gjennomgå for eventuelt å redusere omfanget.

Oppvekstdirektøren arbeider for at skoler og barnehager blir lærende organisasjoner og bruker hverandres kompetanse inn i egen enhet. Dette for å redusere omfang og tidsbruk i forhold til effektivisering av praksis, rutiner og standarder. Bl.a. pågår det arbeid med fellesstandarder for overgang barnehage – skole.

Punkt 26/13: Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand

Bilag

Vedtak BYSTYR, 11092013, Sak 100/13, Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand

Kvalitetsmeldingen 2013 - pr 28 08 13.pdf

Dato 31. mai 2013
Saksnr.: 201302426-3
Saksbehandler Gerd Inger Haugland

Saksgang
Oppvekststyret
Bystyret

Møtedato
11.06.2013

Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand

Sammendrag

I desember 2011 fattet bystyret følgende vedtak:

Bystyret gjennomfører en årlig generaldebatt om kvaliteten i Kristiansandskolen, med utgangspunkt i den årlige kvalitetsmeldingen for skolen.

Fra 01.01.2011 ble barnehage og skole slått sammen til en oppvekstsektor. Og med fokus på sammenhengende læringsløp 0 – 16 år.

Årets melding inkluderer også barnehagenes satsings- og utviklingsområder og er gitt navnet *Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand*.

Forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand – FLiK, oppvekstsektorens systematiske læringsmiljøsatsing, setter de ytre rammene og gir en felles retning for hele sektorens pågående endrings- og utviklingsarbeid og danner grunnlag for valg av fokusområder og temaer i årets melding.

Oppvekstdirektørens forslag til *Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand* inneholder følgende seks fokusområder, inndelt i kapitler. De tre første områdene er relatert til de sentrale føringene for rapportering:

- Kapittel 1: Grunnleggende ferdigheter
- Kapittel 2: Inkluderende læringsmiljø
- Kapittel 3: Gjennomføring av utdanningsløpet
- Kapittel 4: Felles retning og plan for barnehagenes og skolenes utviklingsarbeid
- Kapittel 5: Realisering av ungdomstrinnsmeldingen
- Kapittel 6: Barnehage og skole i takt med samfunnsutviklingen

Forslag til vedtak

1. [Bystyret slutter seg til Oppvekstdirektørens forslag til Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand.](#)

Arild Rekve
Oppvekstdirektør

Gerd Inger Haugland
Rådgiver

Vedlegg: Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand

Bakgrunn for saken

Det er fastsatt i opplæringsloven § 13-10 at skoleeier plikter å utarbeide en årlig rapport om tilstanden i grunnskoleopplæringen.

St.meld. 31 (2007 – 2008) *Kvalitet i skolen* sier at meldingen som et minimum skal rapportere på læringsresultater, læringsmiljø og frafall. I tillegg kan den utvides med fagområder skoleeier mener er formålstjenelig utfra lokale behov.

I 2008 ble tilstandsrapporten *Kvalitetsmelding for grunnskolen i Kristiansand* for første gang levert som en del av Skoleetatens årsrapport.

Høsten 2011 fremmet oppvekststyret et forslag om å skille ut kvalitetsmeldingen fra årsrapporten og supplere med et utfordringsbilde for Kristiansanssskolen innenfor seks forhåndsdefinerte områder.

I desember 2011fattet bystyret følgende vedtak:

Bystyret gjennomfører en årlig generaldebatt om kvaliteten i Kristiansandskolen, med utgangspunkt i den årlige kvalitetsmeldingen for skolen.

Fra 2011 ble barnehage og skole slått sammen til en oppvekstsektor og med fokus på sammenhengende læringsløp 0 – 16 år.

Årets melding er derfor utvidet til også å omhandle barnehage og har fått navnet *Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand*.

De seks fokusområdene i kvalitetsmeldingen for 2013 er valgt ut fra skisserte arbeidsområder, utfordringer og oppfølgingsplaner i fjorårets melding, samt ulike forhold knyttet til barnehagenes satsingsområder og utviklingsarbeid.

Forskningsbasert læringsmiljøutvikling i Kristiansand - FLiK- Oppvekstsektorens systematiske læringsmiljøsatsing, setter de ytre rammene og gir en felles retning for hele sektorens pågående endrings- og utviklingsarbeid og er også grunnlag for valg av fokusområder og temaer i årets melding.

I oppvekststyrets møte19.03.2013 ble forslag til seks fokusområder s presentert. I det videre arbeid har oppvekstdirektøren valgt å omredigere plassering av kapitler og gi noen av dem en annen betegnelse. Dette for å gjøre meldingen mere oversiktlig og leservennlig. Imidlertid er det samme innhold, fokusområder og underkapitler som blir presentert i det endelige forslaget.

Forslag til *Kvalitets- og utviklingsmelding 2013 for Oppvekstsektoren i Kristiansand* inneholder følgende seks fokusområder, inndelt i følgende kapitler:

- Kapittel 1: Grunnleggende ferdigheter
- Kapittel 2: Inkluderende læringsmiljø
- Kapittel 3: Gjennomføring av utdanningsløpet
- Kapittel 4: Felles retning og plan for barnehagenes og skolenes utviklingsarbeid
- Kapittel 5: Realisering av ungdomstrinnsmeldingen
- Kapittel 6: Barnehage og skole i takt med samfunnsutviklingen

Det vises til vedlagte Kvalitets- og utviklingsmelding.